

CURS ON-LINE

COMPETÈNCIA CULTURAL EN SALUT MENTAL I ADICCIONS

TREBALLAR AMB PERSONES CULTURALMENT DIFERENTS

AMB L'ACREDITACIÓ DE:

COMPETÈNCIA CULTURAL EN SALUT MENTAL I ADICCIONS

DESCRIPCIÓ

Cada vegada és més evident que la diversitat cultural és una realitat a la societat actual, present a tots als àmbits i que representa un repte considerable per als professionals de la salut mental.

Les investigacions realitzades a diferents països han posat de manifest la dificultat que suposa oferir uns serveis de salut mental de qualitat a pacients d'orígens ètnics i culturals diversos.

Una situació que posa a prova el sistema sanitari i als seus professionals a l'aspiració de poder oferir una assistència adequada a la realitat multicultural dels usuaris.

Aquest curs de “Competència Cultural en Salut Mental i Adiccions” ofereix una resposta a tots als professionals de la salut mental que es troben a la seva activitat professional davant aquest repte. Es tracta, doncs, d'un curs eminentment pràctic; oferint des d'una perspectiva original, centrada en la autoreflexió evitant els “recetaris” que s'ofereixen habitualment.

Un curs que aspira a oferir eines útils a professionals de tot el món, no només a aquells que treballen a l'àmbit occidental; empleant una metodologia interactiva gràcies a les eines pedagògiques que ofereix Moodle.

OBJECTIUS

Es un curs dinàmic i pràctic, pel que fa especial èmfasi al desenvolupament d'habilitats que permeten aplicar amb èxit els coneixements adquirits.

L'objectiu principal és capacitar als alumnes per exercir la seva activitat professional d'una manera culturalment competent, sent aptes per treballar de manera eficient a les actuals condicions d'interculturalitat.

Es tracta de proporcionar als professionals eines que puguin incorporar a la seva pràctica diària per guanyar seguretat i millorar la qualitat de la seva feina amb pacients ètnica i culturalment diversos.

ESTRUCTURA

El curs es divideix en 4 mòduls que, al mateix temps, tenen diversos capítols.

Cada mòdul consta d'un “pre-test”, un “post-test”, elements dinàmics interactius, vídeos, continguts teòrics i fòrums, entre altres elements docents.

EQUIP COORDINADOR I DOCENT

Francisco Collazos

Adil Qureshi

Nadia Morales

L'equip coordinador i docent forma part del Programa de Psiquiatria Transcultural del Servei de Psiquiatria de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron de Barcelona. Es tracta d'un grup de professionals que porten més de 15 anys treballant amb persones de diferents cultures, oferint assistència clínica i desenvolupant nombroses activitats docents i projectes d'investigació a l'àmbit de la Psiquiatria i la Psicologia Transcultural.

CARACTERÍSTIQUES

Data d'inici: 10 de desembre de 2018

Data de finalització: 17 de febrer de 2018

Duració total curs: 8 setmanes

Duració cada un dels Mòduls: 2 setmanes (2 setmanes de vacances)

Dedicació: 6 hores setmanals

Especialitat: Interculturalitat i Salut Mental

Institució: Hospital Universitari Vall d'Hebron

Acreditació: Sol·licitada al Consell Català de Formació Continuada de Professions Sanitàries. Activitat docent reconeguda per la World Psychiatry Association

Idioma: Castellà, Català i Anglès

- > **Classes on-line**
- > **Documentació adjunta**
- > **Fòrums intranet alumnes**
- > **Consulta professor alumne**

CONTINGUT DEL CURS

- Mòdul 1**   **INTRODUCCIÓ A LA COMPETÈNCIA CULTURAL**
- Mòdul 2**   **HABILITATS: ¿COM TREBALLAR AMB EL PACIENT CULTURALMENT DIFERENT?**
- Mòdul 3**   **COMPETÈNCIA ACTITUDINAL:
L'ELEMENT CLAU DE LA COMPETÈNCIA CULTURAL**
- Mòdul 4**   **CONEIXEMENTS TRANSVERSALS**

MÒDUL 1 > INTRODUCCIÓ A LA COMPETÈNCIA CULTURAL

Aquest primer mòdul ofereix una visió general de la formació i la seva justificació focalitzant-se en el concepte de competència cultural. Es relacionarà la importància de la competència cultural tant del benestar del usuari com del professional sanitari. L'atenció a pacients culturalment diferents pot augmentar l'estrès del professional sanitari perquè no té la formació necessària per respondre de manera professionalment satisfactòria.

Es presenten dues perspectives diferents: la primera té un estil més experiencial i per tant subjectiu, doncs recull las experiències dels professionals sanitaris per articular-les a la formació. L'altre perspectiva és més científica i aporta sentit pràctic doncs es fonamenta en els descobriments empírics que permeten demostrar com la competència cultural millora els resultats clínics.

CONTINGUTS MÒDUL 1

- 1.1 El treball a l'àmbit de la salut mental amb persones de cultures diferents a la teva
- 1.2 Descentració: Què significa....
- 1.3 ¿Què és la competència intercultural?
- 1.4 Barreres en l'assistència
- 1.5 Barreres internes
- 1.6 Barreres externes
- 1.7 La competència intercultural individual
- 1.8 La competència intercultural institucional
- 1.9 Competència intercultural i resultats clínics

MÒDUL 2 > HABILITATS: ¿COM TREBALLAR AMB EL PACIENT CULTURALMENT DIFERENT?

Els professionals sanitaris necessiten desenvolupar les habilitats que els hi permetin treballar de forma eficient amb els pacients culturalment diferents. Aquest mòdul esquematitza grups d'habilitats entre les que s'inclouen les tècniques per millorar la primera entrevista, per millorar la qualitat de la informació que es recull amb la trobada amb el pacient, o per millorar la adherència i el compliment del tractament. En aquest mòdul s'examina com la cultura afecta a la comunicació, al propi estil comunicacional o el tipus de comunicació no verbal, i ajuda al metge/infermer a identificar els mitjans per millorar la qualitat de la comunicació entre cultures. Encara que al moment que les barreres a la comunicació no puguin ser resoltes per els professionals sanitaris, la presència d'un mediador intercultural serà necessària per solucionar la situació amb èxit.

CONTINGUTS MÒDUL 2

2.1 La competència intercultural

2.2 Actituds

2.3 La relació transferencial

2.4 Integració i valors: El pacient culturalment diferent

2.5 Claus per a la intervenció

2.6 Autoconsciència

MÒDUL 3 > COMPETÈNCIA ACTITUDINAL: L'ELEMENT CLAU DE LA COMPETÈNCIA CULTURAL

En aquest mòdul s'examinen els aspectes actitudinals i dels valors necessaris per aplicar de forma eficient els coneixements culturals. Aquesta capacitat, essencial per actuar de manera culturalment competent, requereix voluntat d'actuar d'aquesta forma. Igualment, la recerca i l'experiència indiquen que els principals obstacles per oferir una assistència en salut mental de qualitat als pacients culturalment diferents tenen que veure amb els prejudicis, els valors i les reaccions que cadascun manifesta davant l'alteritat.

Els professionals de la salut mental estan sotmesos a una forta pressió assistencial que freqüentment, porta a la síndrome coneguda com "burn-out", conseqüència de l'estrès que suporten els professionals. El progressiu increment de pacients culturalment diferents, o més específicament, pacients amb els que la comunicació pot resultar problemàtica, per l'idioma o perquè les expectatives o els hàbits de salut no els apliquem habitualment, pot convertir-se en una font d'estrès.

CONTINGUTS MÒDUL 3

3.1 Comunicació Intercultural

3.2 Com establir una bona relació terapèutica

3.3 Tècniques per desenvolupar amb èxit una bona entrevista

3.4 El tractament basat en la persona

3.5 Característiques de la entrevista amb una persona immigrant i ús de l'entrevista de la formulació cultural

3.6 Com treballar amb un mediador intercultural en l'àmbit sanitari

3.7 Temes especials

ACREDITACIÓ:

S'ha sol·licitat l'acreditació del Consell Català de la Formació Continuada de les Professions Sanitàries - Comissió de Formació Continuada del Sistema Nacional de Salut.

Es lliurarà certificat als alumnes que hagin finalitzat els mòduls del curs i hagin superat l'avaluació final amb un resultat mínim d'un 70%.

ORGANITZA:

Servei de Psiquiatria
Hospital Universitari Vall d'Hebron
Passeig Vall d'Hebron, 119 - 129
08035 – Barcelona, Espanya

Contacte: ysantaella@vhebron.net
0034-93-489 42 94

INSCRIPCIONS:

Per sol·licitar la inscripció al curs, s'accedeix al Formulari d'inscripció a <http://www.aulavhebron.net/> apartat de pròxims cursos.

PREU CURS. . . . . . 400 €

SECRETARIA TÈCNICA

Per temes relacionats amb la inscripció

Aula Vall d'Hebron
@: inscripcionsaulavh@vhebron.net
Tel: 93 489 45 68

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:

AMB L'ACREDITACIÓ DE:

